

Algebra Abstrakcyjna i Teoria Kodowania

Egzamin - termin II

Zadania oraz ich przykładowe rozwiązania

Jacek Cichoń

Politechnika Wrocławska

WPPT

11 lipca 2017

Podane rozwiązania są przykładowe - każde zadanie można (oczywiście) rozwiązać na wiele sposobów. Taka ogólna uwaga: przed podaniem końcowej odpowiedzi powinniście sprawdzić, czy znalezione rozwiązanie jest prawidłowe (np. w brudnopisie).

Zadanie 1. Czy grupy $(Z_{13})^*$ oraz $C_2 \times C_6$ są izomorficzne?

Rozwiązanie. Liczba 13 jest pierwsza, więc grupa $(Z_{13})^*$ ma generator, więc w grupie $(Z_{13})^*$ mamy element rzędu 12. W grupie $C_2 \times C_6$ mamy

$$\underbrace{(x, y) + \dots + (x, y)}_6 = \underbrace{(x + \dots + x)}_6, \underbrace{y + \dots + y}_6 = (0, 0)$$

więc $\text{rank}(a) \leq 6$ dla każdego $a \in C_2 \times C_6$. Zatem grupy te nie są izomorficzne. $\square$

Zadanie 2. Oblicz $12345678910987654321 \pmod{9}$.

Rozwiązanie. Korzystając z tego, że $10^k \equiv_9 1$ dla dowolnego naturalnego k mamy:

$$\sum_{k=0}^n a_k 10^k \equiv_9 \sum_{k=0}^n a_k$$

Więc

$$\begin{aligned} 12345678910987654321 &\equiv_9 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9 + 1 + 0 + \\ &\quad 9 + 8 + 7 + 6 + 5 + 4 + 3 + 2 + 1 = \\ &2 \cdot (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9) + 1 = 90 + 1 = 91 \equiv_9 1. \end{aligned}$$

Uwaga: Jeśli ktoś rozwiązał to zadanie wykonując *ręczne dzielenie* i otrzymał poprawny wynik, to otrzymał jeden punkt - podejście to świadczy, że zachowało się wiedzę ze szkoły średniej, ale niczego się nie nauczyło na wykładzie. $\square$

Zadanie 3. Znajdź najmniejszą liczbę naturalną x taką, że

$$\begin{cases} x \equiv 1 \pmod{1000} \\ x \equiv 2 \pmod{1001} \end{cases}$$

Rozwiązanie. Mamy $\text{nwd}(1000, 1001) = 1$, więc, na mocy Chińskiego Twierdzenia o Resztach istnieje dokładnie jedno takie x w zbiorze $\{0, \dots, 1000 \cdot 1001 - 1\}$. Mamy $1 \cdot 1001 + (-1) \cdot 1000 = 1$. Kładziemy

$$x_0 = 1 \cdot 1001 \cdot 1 + (-1) \cdot 1000 \cdot 2 = 1001 - 2000 = -999.$$

Jest to liczba ujemna. Dodajemy do niej liczbę $1000 \cdot 1001$. Otrzymujemy $x = 1000001$. Jest to liczba ze zbioru $\{0, \dots, 1000 \cdot 1001 - 1\}$. Zatem jest to szukana liczba. $\square$

Zadanie 4. Niech K będzie rozszerzeniem ciała $\mathbb{Z}_2$ o taki element j , że $j^3 + j + 1 = 0$. Rozwiąż w ciele K układ równań

$$\begin{cases} jx + y = 1 \\ x + y = j^2 \end{cases}$$

Rozwiązanie. Dodając oba równania otrzymujemy $(j + 1)x = 1 + j^2$. Mnożymy to równanie przez $j + j^2$ otrzymujemy $x = 1 + j$. Z drugiego równania otrzymujemy

$$y = 1 + j + j^2$$

Rozwiązaniem jest więc para $(x, y) = (1 + j, 1 + j + j^2)$. $\square$

Zadanie 5. Niech n będzie liczbą naturalną. Pokaż, że $n | \phi(n^2)$.

Rozwiązanie. Dla $n = 1$ teza jest oczywiście prawdziwa. Załóżmy więc, że $n \geq 2$. Niech $n = \prod_{p|n} p^{\alpha_n(p)}$. Wtedy

$$\begin{aligned} \phi(n^2) &= \phi\left(\prod_{p|n} p^{2\alpha_n(p)}\right) = \prod_{p|n} p^{2\alpha_n(p)-1}(p-1) = \\ &= \prod_{p|n} p^{\alpha_n(p)} \cdot \prod_{p|n} p^{\alpha_n(p)-1}(p-1) = n \cdot \prod_{p|n} p^{\alpha_n(p)-1}(p-1). \end{aligned}$$

UWAGA: Po przyjrzeniu się temu rozwiązaniu, widzimy, że otrzymaliśmy więcej: mianowicie pokazaliśmy, że mamy $\phi(n^2) = n\phi(n)$. Jeśli ktoś to zauważył, to otrzymał dodatkowe punkty. $\square$